

БЕКІТЕМІН

Костанай облысы әкімдігі
білім басқармасының

«Лисаков техникалық колледжі» КМҚК

Ж. Кайпбаева

» 05 2025 ж.

**Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің тізбесі
және оларды азайту шаралары**

Бұл құжат колледж қызметіне тән ықтимал сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің жалпыланған тізбесін, сондай-ақ олардың алдын алу және азайту бойынша ұсынылатын шараларды қамтиды.

Құжаттың мақсаты - білім беру ұйымында ашық және этикалық ортаны қалыптастыруға ықпал ету.

№	Сыбайлас жемқорлық тәуекелі	Көріністердің мысалдары	Азайту шаралары
1	Оқушыларға қатысты негізсіз шешімдер қабылдау	Белгіленген тәртіпті сақтамай оқуға қабылдау, қалпына келтіру, ауыстыру. Емтиханға және біліктілік жұмысын қорғауға заңсыз жіберу. Оқу үлгерімінің нәтижелерін және қорытынды бағалауды бұрмалау.	Ережелер мен стандарттарды қатаң сақтау. Бағалау процесіне екіжақты бақылау. Жұмысты тексеруді және міндетті құжаттаманы анонимдеу.
2	Кадр саясатындағы сыбайлас жемқорлық тәуекелдері	Тиісті біліктіліксіз жеке байланыстар негізінде жалдау. Конкурс тәртібін бұза отырып лауазымдарға тағайындау. Жұмысқа ақы төлеуге бейресми сұраныс.	Лауазымды толтыру үшін ашық конкурстар өткізу. Тәуелсіз мүшелерден комиссия құру. Іріктеу критерийлері мен нәтижелерін жариялау.
3	Сатып алуды ұйымдастырудағы және шарт жасасудағы теріс әрекеттер	Аффилирленген тұлғалардың мүддесі үшін жоғарылатылған бағамен сатып алу. Жалған немесе анық қолайсыз шарттар жасасу. Жабдықтаушылар мен мердігерлерден сыйақы алу.	Сатып алу процедураларын автоматтандыру. Конкурстық рәсімдерді міндетті түрде орындау. Нарық бағасының сақталуын бақылау.
4	Бюджеттік және бюджеттен тыс қорлармен айлашарғы жасау	Қаражатты негізсіз есептен шығару немесе заңсыз пайдалану. Ерікті қайырымдылықты қабылдау кезінде қаражатты ысырап ету. Жалақыны, сыйлықақыларды және үстемеақыларды жалған есептеу.	Тұрақты ішкі аудит және сыртқы бақылау. Қаражаттың жұмсалуды туралы міндетті есеп беру. Қаржылық қозғалыстар туралы ақпаратқа қол жеткізу.

5	Материалдық құндылықтарды есепке алу мен сақтаудағы бұзушылықтар	Мүлікті рұқсатсыз беру. Жетіспеушілікті жасыру, пайдалануға жарамды мүлікті бүлінген деп есептен шығару. Тауарларды, өнімдерді, жабдықтарды иемдену.	Кездейсоқ тексерулер мен түгендеу. Электрондық есеп жүйесін қолдану. Тексеру арқылы жауапты тұлғаларды тағайындау.
6	Жатақханадағы бұзушылықтар	Материалдық сыйақы алу үшін кезек күтпей тіркелу. Тұрғын студенттерден бопсалау. Жеке пайда үшін тәртіптік бұзушылықтарды елемей.	Электронды орындарды бөлу жүйесі. Есеп комиссиясын құру. Шағымдар үшін сенім телефонын енгізу.
7	Тексеру қызметтік кедергілер мен тергеуге	Ақпаратты жасыру, құжаттарды қолдан жасау. Айғақ беретін қызметкерлерге немесе студенттерге қысым көрсету. Бақылау органдарымен сөз байласу.	Бұзушылықтар туралы анонимді хабарлау. Тәуелсіз комиссиялары. Ақпаратты тергеу жасырғаны үшін қатаң санкциялар.
8	Мүдделер қақтығысы	Туыстарының, достарының, таныстарының мүддесіне сай шешім қабылдау. Лауазымды колледж мүдделеріне қайшы келетін әрекеттермен біріктіру. Мүдделі тұлғалардан сыйлықтар, артықшылықтар алу.	Мүдделер қақтығысын міндетті түрде жариялау. Өкілеттіктер мен жауапкершіліктерді бөлу. Сыйлықтар мен жеңілдіктер алуға тыйым салу.

Аталған шараларды жүзеге асыру тұрақты бақылауды, қызметкерлер мен студенттерді хабардар етуді, сондай-ақ сыбайлас жемқорлықтың ықтимал көріністеріне жедел ден қоюды талап етеді. Іс-шараларды жүзеге асыру үшін жауапкершілік құрылымдық бөлімшелердің басшыларына, сондай-ақ мекеменің барлық қызметкерлеріне өздерінің лауазымдық міндеттері шеңберінде жүктеледі.